

FAMILIERET

INDHOLD

Indgåelse og ophør af ægteskabet.....	3
Familien	3
Hvem kan indgå i et ægteskab?.....	3
Den legale formueordning (aka formuefællesskab, fælleseje), jf. RVL § 15	3
Stiftelse af formuefællesskab, jf. RVL § 15, stk. 1	3
Ophør af formuefællesskab	4
Særråden	4
Sameje.....	5
Hvordan opgøres den kvantitative boopgørelse?.....	5
Fællesboet.....	5
Bodel.....	5
Nettobodel: bodelsaktiver , bodelsgæld	5
Boslod.....	6
Boslodskrav:.....	6
Boslodstilsvaret	6
Vurdering af hvem et aktiv og en passiv tilhører	6
Separations- og skilsmissegrunde.....	6
Særhæften, jf. RVL § 25	8
Undtagelserne til RVL § 25	8
Ekstern og intern hæftelse.....	10
Surrogationsprincippet.....	11
Særeje og ægtepagter.....	13
Særeje, jf. RVL § 28	13
Særejetyper	13
Hvorfor kombinationssæreje; Eksempel på skilsmissesæreje.....	15
Hvad er retsvirkningerne af ulovlige bestemmelser?	16
Hvad er omfattet af særejebestemmelsen?	16
Hvad er forskellen på særejeægtepagt og særeje bestemt af tredjemand?.....	16
Særeje ophører.....	17
Økonomisk opgør	18
Forsørgelsespligt og krav mellem ægtefæller	18
Den privatretlige forsørgelsespligt	18

- Børnenes ting
- De aktiver, der er nødvendige for den anden ægtefælles erhvervsudøvelse

Se mere **i kompendiet s. 38**

Sameje

Når ægtefællerne i fællesskab ejer en ting. Eks. hvis parret køber et hus sammen.

Sameje foreligger, når ejendomsretten til et aktiv tilkommer flere i forening, hvor hver part ejer en andel hver, fx 50/50 eller 25/75

Ægtefællerne kan aftale at erhverve et aktiv i sameje eller de kan aftale sameje om et aktiv, som den ene ægtefælle allerede ejer. Sameje kan også opstå ved, at begge ægtefæller har bidraget til den 'købesum', der blev erlagt ved aktivets erhvervelse.

- Kan bidragenes størrelse ikke konstateret vil aktivet antages at være i lige sameje mellem ægtefællerne. Men i praksis er der tendens til lige sameje i situationer, hvor begge ægtefæller har ydet væsentlige bidrag.

Har ægtefællerne på erhvervelsestidspunktet haft økonomiske muligheder for at yde væsentlige bidrag til erhvervelsen, vil dette kunne føre til antagelse af sameje.

Sameje opstår ved:

- Udtrykkelig aftale: F.eks ved fælleskonto eller skriftligt,
- Stiltiende aftale: f.eks. Overførsel af andel til ægtefællen
- Gave (vil ofte kræve ægtepagt)
- Salg-køb

Proformaftaler om sameje vil kunne tilsidesættes.

Hvordan opgøres den kvantitative boopgørelse?

Fællesboet:

Betegnelse for den samlede formuemasse, der indgår i formuefællesskabet. Et fællesbo består af 2 bodel – hustruens og manden bodel.

- Der kan forekomme tilfælde, hvor fællesboet udelukkende består af en bodel. Dette sker i tilfælde af, at den ene ægtefælle intet har indbragt i fællesboet.

Bodel:

Den del af fællesboet, som ægtefællen har indbragt ved ægteskabets indgåelse eller under ægteskabets beståen. Består af to dele – hans og hendes. Dette gælder både aktiver og passiver/gæld.

- Bodelen referer sig til regler af kvalitativ art, dvs. regler om enkeltaktiver (kvalitativ bodeling)
- Bodelen er genstand for en ægtefælles retlige særråden og særhæften, kreditorer kan således udelukkende søge sig fyldestgjort i denne del af fællesboet.

Ved opgørelse af fællesboet på skifte foretages en opgørelse af hver ægtefælles bodel, jf. ÆSKL § 53, stk. 1. Ved fordeling af fællesboets aktiver har den ægtefælle, til hvis bodel en given genstand hører, som udgangspunkt fortrinsret til at få genstanden udlagt på skiftet, jf. ÆSKL § 63, stk. 2, 1. pkt.

Nettobodel: bodelsaktiver, bodelsgæld

- Positive bodel: Overskuddet skal ligedeles mellem ægtefællerne, jf. ÆSKL § 58, stk. 1.
- Positiv og negativ bodel: Kun den positive bodel skal ligedeles

Ikke lovreguleret, men alene reguleret efter retspraksis
U 1987.43 V

- U4: § 31 – Overskudsdeling (se pp)
- U5: § 33 – gyldige gaveægtepagtsgaver (se pp)

DVS. for at optage gæld:

- Ikke krav om samtykke
- Ikke krav om aftale med den anden ægtefælle
- Kan låne og erhverve et aktiv samtidig
- Kan pådrage sig gæld uden et aktiv
- Sikkerhedsnet:
 - Vederlagskrav, jf. § 23, stk. 1, jf. § 24
 - Bosondring, jf. § 38

Ekstern og intern hæftelse

- Ekstern hæftelse, dvs. i forhold til tredjemand;
 - H skylder fx sin mor 200.000 kr.
 - (lån til studie)
- Intern hæftelse, dvs. imellem ægtefællerne
 - H skylder fx sin M 200.000 kr. (lån til studie)
 - -200.000 kr. i boopgørelsen
 - M har et krav mod H på 200.000 kr. (lån til studie)
 - 200.000 kr. i boopgørelsen
 - => indbyrdes krav på 200.000 kr.
 - Behandles som om det var gæld eller krav mod tredjemand/mor
- Intern contra ekstern hæftelse

Den ene hæfter i medfør af RVL § 25, og den anden i medfør af RVL § 11 (hvis dispositionen er omfattet af bestemmelsen), De hæfter begge eksternt overfor kreditorer, bare ud fra forskellige bestemmelser

EKSEMPLER:

- Ekstern hæftelse, dvs. i forhold til tredjemand;
 - H og M skylder for gæld til Hs køb af dameundertøj i Salling til 1000 kr. H har handlet ind
- Intern hæftelse, dvs. i mellem ægtefællerne (SKAL MED I OPGØRELSEN), jf. RVL § 11
 - De har aftalt at M skal betale det hele
 - M hæfter for hele beløbet internt = indgå i boopgørelsen som gæld

	Ms bodel	Hs bodel
Gæld til Salling	- 1000 kr.	

- De har aftalt at de hver især betaler sit tøj

- En aftale efter **RVL § 28, stk. 1** kan aftrappes, jf. **RVL § 28, stk. 2**
 - U1: kan ikke aftrappes således, at mere og mere overgår fra formuefællesskab til særeje.
 - U2: en mindre byrdefuld særejeart kan ikke gøres til en mere byrdefuld særejeart.
 - U3: Skilsmisssæreje med fuldstændigt særeje for længstlevende kombineret med tidsbegrænsning af skilsmisssæreje strider mod formueordningens præceptivitet.
- Genstandsbestemt særeje
 - Har du fx ikke noget imod tanken om fælleseje, men ønsker du at sikre din bil, din lejlighed eller lignende kan genstandsbestemt særeje give dig mulighed for dette. Du kan lave særeje alene på din bil, et maleri, en frimærkesamling eller noget helt fjerde.
- Sumsæreje – hvad er det? Gyldigt og lovligt?
 - **S. 51. i kompendiet**
 - Størstedelen af den juridiske teori mener, at det er **fuldt lovligt at aftale, at en bestemt andel af friværdien i en konkret fast ejendom skal være særeje**. Denne særejeform, som kaldes genstandsrelateret sumsæreje, har i mange år været meget **anvendt i praksis**, da den er udtryk for et udbredt ønske om, at kun den allerede ved vielsen foretagne opsparing skal være særeje, mens fremtidig værdistigning og opsparing skal være fælleseje. Man kan ikke nøjes med at skrive i ægtepagten, at friværdien ved ægteskabets indgåelse skal være særeje. Man skal anføre et bestemt beløb. Det er ikke nødvendigt, at friværdien er beregnet præcist ved f. eks. en mægler vurdering. Man kan f. eks. skrive, at de første 250.000 kr. af friværdien i ejendommen skal tilhøre manden som skilsmisssæreje, der dog skal være fuldstændigt særeje, hvis manden bliver længstlevende.
 - Professor Irene Nørgaard fra Århus Universitet mener i disputatsen Formueordninger (2001), at sumsæreje ikke er en lovlig særejeform, da den **ikke udtrykkeligt er nævnt i loven eller dennes forarbejder**, og hvis dette er korrekt, er der oprettet og tinglyst mange tusinde ugyldige ægtepagter!
 - **Østre Landsret har i en principiel dom fra juli 2007 (UfR 2007.2748 ØLD) fastslået, at sumsærejet er gyldigt**
- Anpartssæreje – hvad er det? Gyldigt og lovligt?
 - **S. 51. i kompendiet**
 - Se i OneNote for højesteretsdom
 - Anpartssæreje er når en ting er delvist særeje – H siger ingen lovhjemmel

Hvorfor kombinationssæreje; Eksempel på skilsmisssæreje

Vedhæftede eksempel er årsagen til, at du skal vælge kombinationssæreje i stedet for skilsmisssæreje:

Eksempel Peter og Anna er gift, og har i god tro oprettet skilsmisssæreje, så der var styr på tingene. Anna har en formue på 1 mio. kr. i hendes særeje.

Peter går bort - hvad sker der med pengene?

Mulige scenarier: